

Original article

COACHING STYLE, BASIC PSYCHOLOGICAL NEEDS EFFECT ON SUCCESSFUL IN PROFESSIONAL SOCCER PLAYERS

Teerapat CHAIUDOM* and Chairat CHOOSAKUL

Department of Health and Sport Science, Faculty of Education, Mahasarakham University, Thailand

ABSTRACT

This study aimed to examine the coaching styles of professional soccer coaches, analyze the relationships between these coaching styles and basic psychological needs, and predict factors influencing the success of professional soccer players. There are 32 coaches and 194 professional soccer players from professional football clubs in Thailand, for a total of 226 people, selected through stratified random sampling. Data were collected using the questionnaires which revised, and reliability tested coefficients: 1) coaching style was ($r = 0.685$), 2) response to basic psychological needs was ($r = 0.652$), and 3) sports success was ($r = 0.632$). Descriptive statistics, including percentages, means, and standard deviations, were used for data analysis. Hypotheses were tested using Pearson product-moment correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis. The findings indicated that perceived ability, perceived freedom in decision-making, and perceived interaction with others were positively associated with the sports success of professional soccer players at the .01 level of statistical significance ($r = .455$, $r = .445$, and $r = .427$, respectively). Utilizing the two predictor variables with the highest raw scores, it was found that perceptions of ability and freedom in decision-making significantly influenced the success of professional football players ($p < .01$). These factors explained 29.30% of the variance in sports success (Adjusted $R^2 = .293$, $F = 25.573$, $p < .001$). In conclusion, perceptions of ability and freedom in decision-making are critical predictors of the success of professional soccer players. These findings highlight the importance of incorporating these factors into coaching strategies to enhance the effectiveness and performance outcomes of professional athletes.

(Journal of Sports Science and Technology 2025; 25(2): 33-48)

(Received: 25 December 2024, Revised: 14 July 2025, Accepted: 15 July 2025)

KEYWORDS: Sports Coaching Styles / Professional Football Success / Basic Sports Needs Response /
Sport Successfully

* Corresponding author: Teerapat CHAIUDOM

Master Program in Exercise and Sport Science, Department of Health and Sport Science

Faculty of Education, Mahasarakham University, Thailand

E-mail: 63010556001@msu.ac.th

นิพนธ์ต้นฉบับ

**รูปแบบการฝึกสอนกีฬา การตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬาต่อการประสบความสำเร็จ
ของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ**

ธีรภัทร์ ไชยอุดม* และชัยรัตน์ ชูสกุล

ภาควิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพและการกีฬา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการฝึกสอนกีฬาของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลอาชีพ ศึกษาความสัมพันธ์ และพยากรณ์การตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬาที่ส่งผลต่อการประสบความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ฝึกสอน จำนวน 32 คน และนักกีฬาฟุตบอลอาชีพสโมสรฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย จำนวน 194 คน รวมทั้งสิ้น 226 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 1) รูปแบบการฝึกสอนของผู้ฝึกสอน มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.685 2) การตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬา มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.652 และ 3) แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางการกีฬา มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.632 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความสามารถ การรับรู้อิสระในการตัดสินใจ และการรับรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสำเร็จทางการกีฬาของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .455$, $r = .445$, และ $r = .427$ ตามลำดับ) และเลือกใช้ตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบสูงสุด 2 รูปแบบ พบว่า การรับรู้ความสามารถ และการรับรู้อิสระในการตัดสินใจ ทั้ง 2 รูปแบบ มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อธิบายความแปรปรวนความสำเร็จได้ร้อยละ 29.30 (Adjusted R Square = .293, $F = 25.573$, $p < 0.0001$) สรุปได้ว่า ผู้การรับรู้ความสามารถ และการรับรู้อิสระในการตัดสินใจ ทั้ง 2 รูปแบบ เป็นรูปแบบที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนากลยุทธ์การฝึกสอนในระดับมืออาชีพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสำเร็จของนักกีฬา

(วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา 2568; 25(2): 33-48)

คำสำคัญ: รูปแบบการฝึกสอนกีฬา / ความสำเร็จในฟุตบอลอาชีพ / การตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬา / ความสำเร็จทางการกีฬา

บทนำ

ในการแข่งขันกีฬา พบว่า ทีมกีฬาที่ประสบความสำเร็จนั้น ผู้ฝึกสอนและนักกีฬาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ¹ ซึ่งระหว่างการแข่งขันจะต้องการปัจจัย 3 องค์ประกอบ คือร่างกาย จิตใจ และสิ่งแวดล้อม ในการแข่งขันได้ก็คือ ผู้ฝึกสอนกีฬาและการสนับสนุนต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การฝึกซ้อมและการแข่งขันดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ² เนื่องจาก นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จเป็นต้นแบบของนักกีฬาหลาย ๆ ชนิดกีฬาจึงควรมีการศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการประสบความสำเร็จของนักกีฬามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของผู้ฝึกสอนกีฬา การตอบสนองความต้องการพื้นฐานในการเล่นกีฬา³ ซึ่งปัจจุบันมีผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลหลาย ๆ ท่านที่ประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับว่าเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนานักกีฬาและพาทีมให้ประสบความสำเร็จผู้ฝึกสอนที่มีชื่อเสียงระดับโลกทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ Vicente del Bosque, Jose Mourinho และ Pep Guardiola ทั้ง 3 ท่านเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่ประสบความสำเร็จอย่างมากในอาชีพผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล⁴ สำหรับผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยที่มีชื่อเสียงก็จะมี โค้ชเกียรติศักดิ์ เสนาเมือง หรือร้อยตำรวจโท เกียรติศักดิ์ เสนาเมือง ซึ่งอดีตเคยเป็นนักกีฬาฟุตบอลให้กับประเทศไทยจนประกาศอำลาการเป็นผู้เล่นหันมาเป็นโค้ชซึ่งได้พาทีมชาติไทยประสบความสำเร็จหลายรายการจนตอนนี้ได้กลับมาพัฒนานักกีฬาฟุตบอลในระดับเยาวชนเพื่อสร้างรากฐานให้กับฟุตบอลในประเทศไทยเพราะผู้ฝึกสอนหรือโค้ชมีความสำคัญต่อทีมและมีความจำเป็นที่ต้องหาแนวทางพัฒนานักกีฬาให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนต่อไป⁵

กีฬาฟุตบอลอาชีพ (professional football) ในประเทศไทยประกอบด้วยผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพที่หลากหลาย ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพล้วนมีส่วนร่วมทำให้การจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพดำเนินไปได้ เช่น นักกีฬาฟุตบอลอาชีพ (professional football player) สโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพ (professional football club) ผู้จัดการทีม (professional football manager) ผู้ฝึกสอนกีฬา (coach) ผู้ตัดสิน กีฬาฟุตบอล (football referee) และผู้ชมการแข่งขันกีฬาฟุตบอล (football spectator) เป็นต้น เพื่อให้สามารถพัฒนาและยกระดับสโมสรขึ้นสู่ระดับมาตรฐานที่สูงขึ้น สำหรับการที่จะพัฒนาสโมสรให้สู่ระดับที่สูงขึ้นได้นั้น ผู้ฝึกสอนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่มีส่วนช่วยในการทำให้ทีมประสบความสำเร็จเพราะเป็นผู้ควบคุม วางแผนการฝึกซ้อมและการแข่งขัน ผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลต้องมีประสบการณ์มากพอสมควร มีผลงานที่ดีพอเพื่อเป็นเครื่องพิสูจน์ฝีมือมีหลักในการปฏิบัติงาน มีทฤษฎีและโครงสร้างในการฝึกสอน มีการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งและสามารถสร้างระบบการเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ของทีมได้ ซึ่งแต่ละสโมสรเห็นความสำคัญในการคัดเลือกผู้ฝึกสอนมากขึ้น โดยรูปแบบการฝึกสอนกีฬาฟุตบอลมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและพัฒนานักกีฬาฟุตบอลอาชีพ เพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนให้นักกีฬาฟุตบอลอาชีพประสบความสำเร็จ⁶ โดยเฉพาะการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในปัจจุบัน ทุกทีมต้องการความสำเร็จในการแข่งขัน จึงต้องหาวิธีการต่างๆ เพื่อพัฒนาความสามารถของทีมให้มีประสิทธิภาพ ปัจจัยที่จะทำให้ทีมประสบความสำเร็จมีหลายปัจจัยด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นในด้านร่างกาย และด้านจิตใจ เพื่อช่วยในการพัฒนาความสามารถของนักกีฬาและทีม⁷

ในการฝึกสอนกีฬา รูปแบบการฝึกสอนเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ทีมประสบความสำเร็จ จากทฤษฎีการเป็นผู้นำทางการกีฬา (Multidimensional Sport Leadership) ของเชลลาตูรี พบว่าเป็นปัจจัยหรือลักษณะของสถานการณ์หรือองค์กร เช่น สถานศึกษา สโมสร ชมรม หรือสมาคมกีฬาที่มีจุดมุ่งหมาย หรือเป้าหมายทางการกีฬาที่เด่นชัดย่อมมีผลต่อลักษณะของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของโค้ชเพื่อสร้างทีมให้บรรลุตามเป้าหมายนั้น และนอกจากนี้คุณลักษณะของผู้นำและลักษณะเฉพาะนักกีฬามีอิทธิพลต่อการกำหนดพฤติกรรมของผู้ฝึกสอน (Leadership Behaviors) ทั้งพฤติกรรมที่จำเป็นและพฤติกรรมที่พึงประสงค์รวมถึงพฤติกรรมของผู้ฝึกสอนคนปัจจุบัน ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาความสามารถในการเล่น ดังนั้น เป้าหมายของการฝึกจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะผู้นำ หรือผู้ฝึกสอนกีฬา โดยแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ ดังนี้

1. แบบฝึกและสอน (Training and Instruction)
2. แบบประชาธิปไตย (Democratic Coaching)
3. แบบเผด็จการ (Autocratic Coaching)
4. แบบสนับสนุนทางสังคม (Social Support)
5. แบบชมเชยหรือเน้นการให้รางวัล (Positive

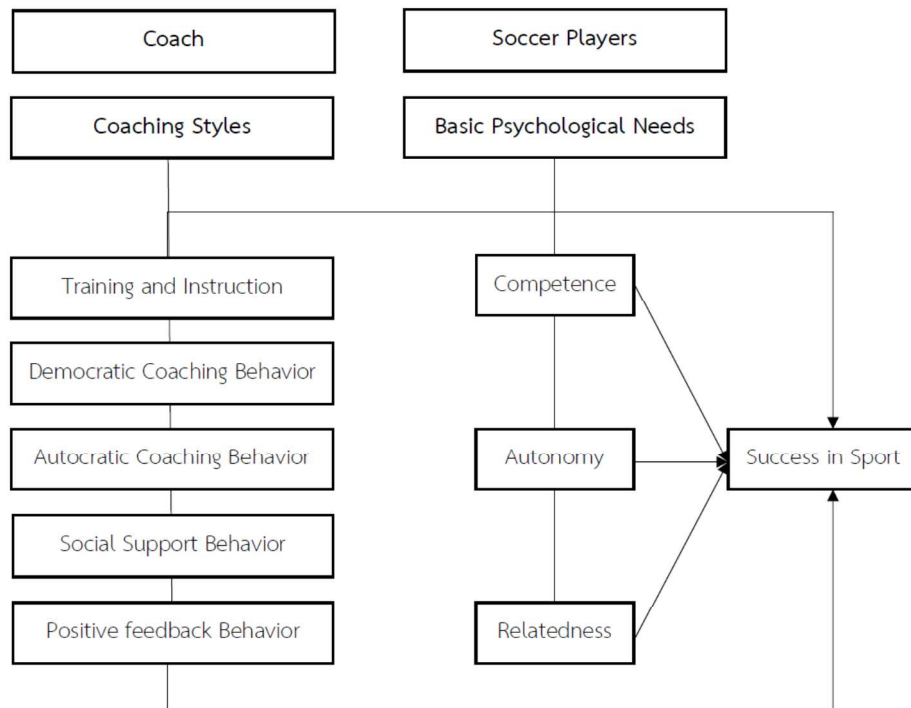
Feedback)^{8,9,10} มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมแรงจูงใจและความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ โดยเชื่อมโยงกับแนวคิดความต้องการพื้นฐานทางจิตวิทยา (Basic Psychological Needs) ตามทฤษฎี Self-Determination Theory ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถ (Competence), ความอิสระในการตัดสินใจ (Autonomy), และความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relatedness) โดยรูปแบบฝึกและสอนตอบสนองความสามารถของนักกีฬา รูปแบบประชาธิปไตยส่งเสริมความอิสระในการตัดสินใจ ขณะที่รูปแบบสนับสนุนทางสังคมและการให้รางวัลช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและแรงจูงใจภายใน แม้รูปแบบเผด็จการจะขัดกับความต้องการอิสระ แต่ก็มีประสิทธิภาพในบริบทที่ต้องการวินัยและการตัดสินใจที่ชัดเจน ทั้งนี้การเลือกใช้รูปแบบฝึกสอนอย่างเหมาะสมสามารถช่วยพัฒนาศักยภาพนักกีฬา เพิ่มความผูกพันในทีม และส่งเสริมความสำเร็จในระดับอาชีพได้อย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตามทีมสโมสรฟุตบอลต่าง ๆ ในการแข่งขันฟุตบอลอาชีพของไทยทุกระดับชั้น มีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาในการพัฒนาทีมให้ประสบความสำเร็จเพื่อจะให้ขึ้นไปเล่นในระดับไทยพรีเมียร์ลีก ซึ่งเป็นลีกสูงสุดของประเทศไทยที่สามารถดึงดูดผู้ชมให้เข้ามาชมการแข่งขันได้มากที่สุด ซึ่งจะส่งผลต่อรายได้ของสโมสรที่จะเพิ่มขึ้นตามมาด้วย องค์ประกอบสำคัญที่จะให้ทีมประสบความสำเร็จ คือ ผู้เล่นที่มีประสิทธิภาพรวมถึงผู้ฝึกสอนที่มีความรู้ความสามารถที่จะนำพาทีมให้ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน นักฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยในปัจจุบันมีรายได้ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในระดับไทยพรีเมียร์ลีก หลายๆ สโมสรต้องการผู้เล่นที่มีความสามารถเข้าร่วมทีมเพื่อให้ทีมได้รับชัยชนะในการแข่งขัน การจะให้ทีมฟุตบอลประสบความสำเร็จ ผู้ที่จะคอยขับเคลื่อนทีมไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ก็คือ ผู้ฝึกสอน^{11,12}

การวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ผู้ฝึกสอนฟุตบอลอาชีพได้ทราบว่าจำเป็นต้องให้ความสำคัญด้านใดบ้างในการพัฒนาส่งเสริมให้นักกีฬาและทีมได้แสดงความสามารถได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ฝึกสอนและนักกีฬาได้อย่างราบรื่นซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ฝึกสอนและนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ผู้จัดการทีม หัวหน้าผู้ฝึกสอน และกีฬาอื่น ๆ ทำให้ผู้ฝึกสอนกีฬาและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปปรับพฤติกรรมของตนเองเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของนักกีฬา ตลอดจนหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดอบรมผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล เพื่อร่วมกันพัฒนากีฬาฟุตบอลให้มีศักยภาพที่สมบูรณ์และเพื่อพัฒนากีฬาฟุตบอลของประเทศไทยให้ก้าวไปสู่ความเป็นเลิศและต่อยอดไปสู่ระดับอาชีพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการฝึกสอนกีฬา การตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬาที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬาที่ส่งผลต่อการประสบความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬาที่ส่งผลต่อการประสบความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ฝึกสอน จำนวน 32 คน และนักกีฬาฟุตบอลอาชีพสโมสรฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย จำนวน 194 คน รวมทั้งสิ้น 226 คน (ข้อมูลจาก:สมาคมกีฬาฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2565)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ฝึกสอน จำนวน 32 คน ผู้วิจัยเลือกประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากประชากรตามตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 60-61)¹³ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 คน แต่เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะเป็นตัวแทนของประชากรที่แท้จริง (คิดเป็น 18 %) การวิจัยครั้งนี้ จึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 194 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

ข้อพิจารณาด้านจริยธรรม

โครงการวิจัยนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2566 หนังสือรับรองเลขที่ 132-154/2566

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่

1. แบบสอบถามการเป็นผู้นำทางการกีฬา (Leadership Scale for Sports: LSS;Chelladurai, 1984)¹⁰ ฉบับภาษาไทย (Boonveerabut, 1993)² ประกอบไปด้วย 40 ข้อคำถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .685 ซึ่งเกี่ยวกับรูปแบบลักษณะ วิธีการฝึกสอน 5 รูปแบบ มีลักษณะเป็นตัวเลือก 5 ระดับ จาก 1 หมายถึง ใช้ในการสอนน้อยที่สุด ถึง 5 หมายถึง ใช้ในการสอนมากที่สุด โดยแต่ละแบบรูปแบบการฝึกสอนมีข้อคำถาม ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็น 5 แบบ ดังนั้น ผู้ฝึกสอนแบบฝึกและสอน มีจำนวน 13 ข้อ, แบบประชาธิปไตย มีจำนวน 9 ข้อ, แบบเผด็จการ มีจำนวน 5 ข้อ, แบบสนับสนุนทางสังคม มีจำนวน 8 ข้อ มี และแบบชมเชยหรือเน้นการให้รางวัลจำนวน 5 ข้อ

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬา (Ng et al., 2011)¹⁴ ประกอบไปด้วย 3 ด้าน จำนวน 20 ข้อคำถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .652 ได้แก่ ด้านที่ 1 การรับรู้ความสามารถ จำนวน 5 ข้อ, ด้านที่ 2 การรับรู้สิทธิในการตัดสินใจ จำนวน 10 ข้อ และด้านที่ 3 การรับรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น จำนวน 5 ข้อ

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จทางการกีฬา มีลักษณะแบบรายงานตนเองถึงลักษณะของความสำเร็จทางการกีฬา (ชัยรัตน์ ชูสกุล และธนิดา จุลวนิชย์พงษ์, 2553)¹⁵ แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบย่อย ประกอบไปด้วย 14 ข้อคำถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .632 ได้แก่ 1) ความรัก มุ่งมั่น และภาคภูมิใจในกีฬาที่เล่น 2) รางวัลและความมีชื่อเสียง และ 3) การควบคุมตนเองเพื่อการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงสมาคมกีฬาฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และผู้จัดการทีมของทีมในสังกัดสโมสรฟุตบอลอาชีพ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะทำการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างได้รับทราบวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย พร้อมทั้งลงลายมือชื่อ เพื่อแสดงความยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัยแล้ว ทำการตอบแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามการเป็นผู้นำทางการกีฬา แบบสอบถามเกี่ยวกับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬา และแบบสอบถามเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จทางการกีฬา ซึ่งใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที โดยความสมบูรณ์ของแบบสอบถามถูกตรวจสอบ เมื่อการตอบแบบสอบถามเสร็จสิ้น ผู้เก็บข้อมูลก่อนกล่าวขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น หรือตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และ ตัวแปรตาม (Dependent Variables) โดยการใช้การประมวลผล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์รูปแบบการฝึกสอนกีฬา การตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬา ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการัน กับตัวแปรเกณฑ์ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Interrelation Coefficient) โดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient)
4. การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์หาตัวพยากรณ์ และค่าดัชนี เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การประสบความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แสดงผลในรูปแบบตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ฝึกสอน (N=32)

ผู้ฝึกสอน	จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{x}$	S.D.
1. อายุ (ปี)		31.72	3.45
2. ประสบการณ์ในการเป็นผู้ฝึกสอน (ปี)		8.41	3.98
3. ระดับการศึกษา			
3.1ปริญญาตรี	29 คน (90.63)		
3.2ปริญญาโท	3 คน (9.37)		
4. ระดับของการเป็นผู้ฝึกสอน			
4.1 A-License	2 คน (6.25)		
4.2 B-License	11 คน (34.38)		
4.3 C-License	12 คน (37.50)		
4.4 T- License	7 คน (21.88)		

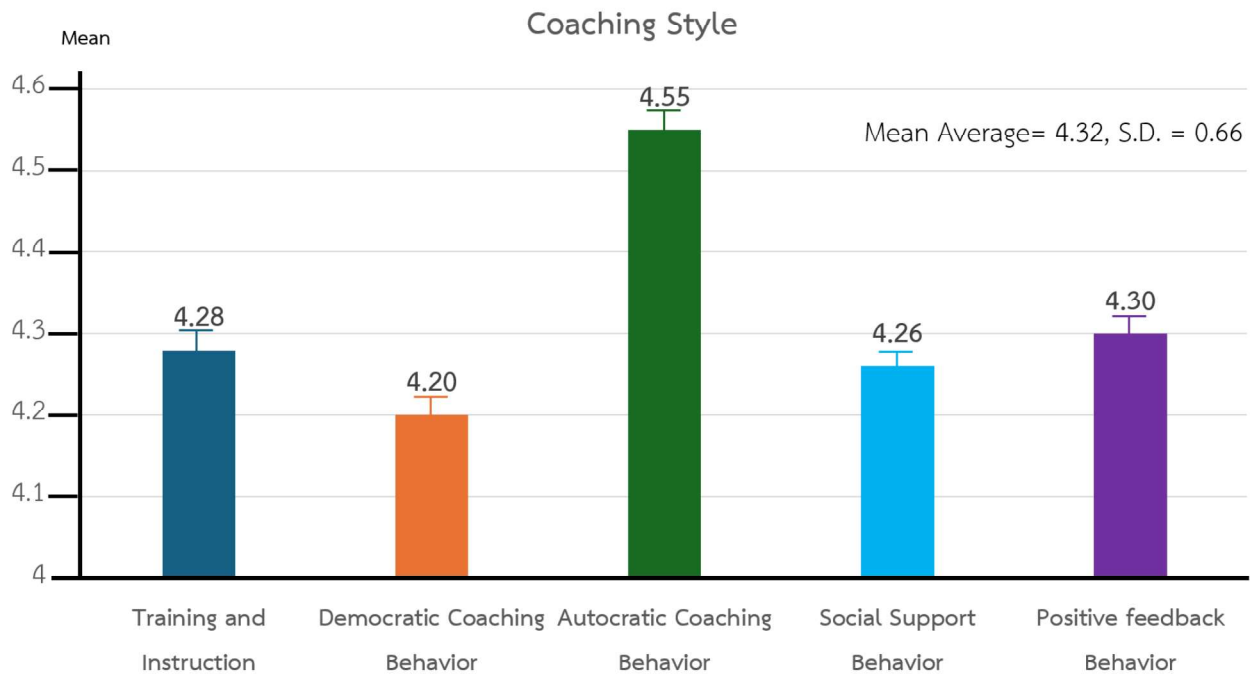
จากตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ฝึกสอน จำนวน 32 คน โดยผู้ฝึกสอนมีอายุเฉลี่ย 31.72 ปี มีประสบการณ์ในการเป็นผู้ฝึกสอนเฉลี่ย 8.41 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 90.63 รองลงมาในระดับปริญญาโท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.37 และระดับของการเป็นผู้ฝึกสอนส่วนใหญ่อยู่ในระดับ C-License, B-License, T- License และ A-License

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลพื้นฐานของนักกีฬา (N=194)

นักกีฬา (N=194)	จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{x}$	S.D.
1. อายุ (ปี)		28.19	3.65
2. ประสบการณ์ในการเป็นนักกีฬา (ปี)		10.22	2.39
3. ระดับการศึกษา			
3.1ปริญญาตรี	172 คน (88.66)		
3.2ปริญญาโท	22 คน (11.34)		

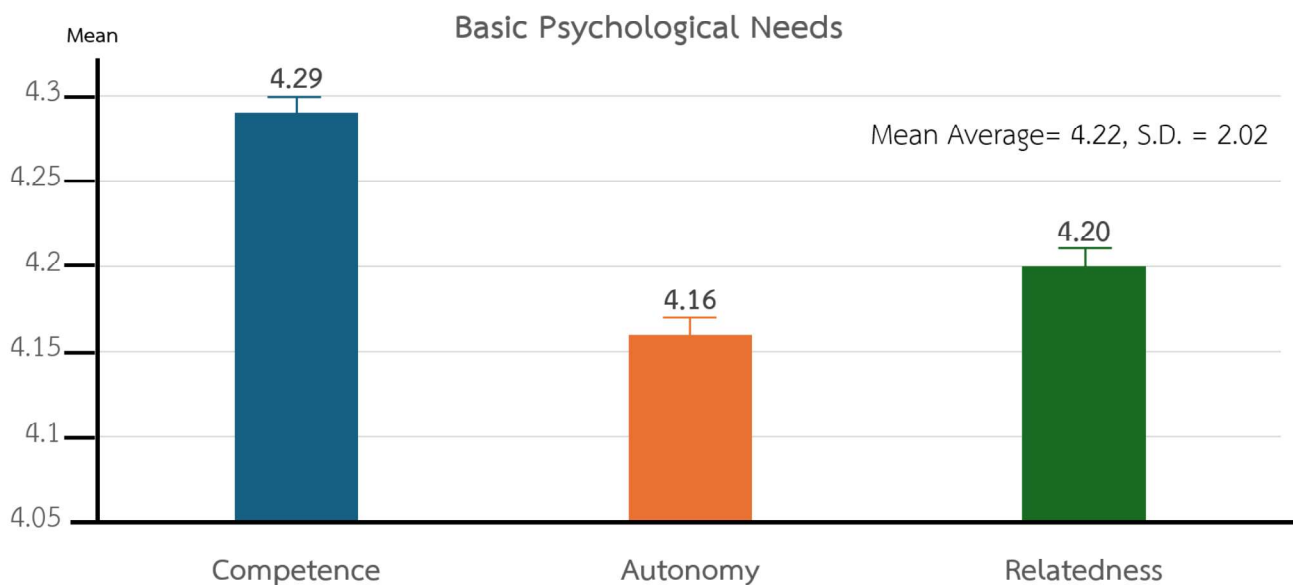
จากตารางที่ 2 นักกีฬาฟุตบอลอาชีพ จำนวน 194 คน มีอายุเฉลี่ย 28.19 ปี มีประสบการณ์ในการเป็นนักกีฬาเฉลี่ย 10.22 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 88.66 รองลงมาในระดับปริญญาโท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.34

แผนภูมิที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรูปแบบการฝึกสอนกีฬา (Coaching Style) (n=32)

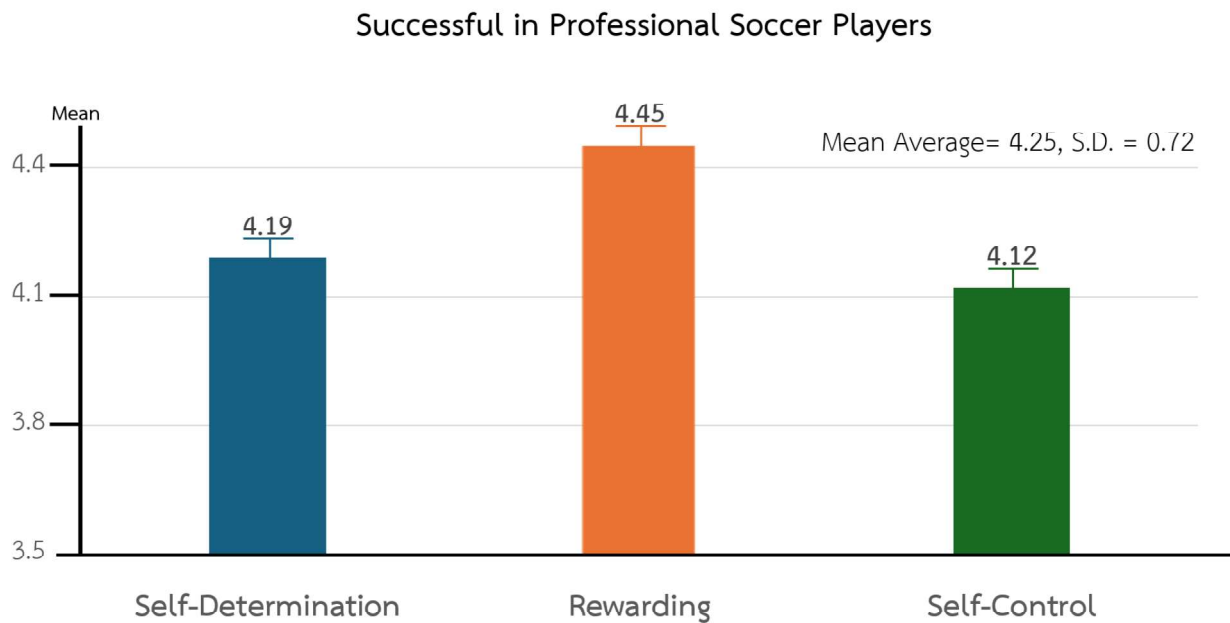
จากแผนภูมิที่ 1 พบว่ารูปแบบการฝึกสอนกีฬามีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางการกีฬาของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับมาก 4 แบบ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ แบบชมเชยหรือเน้นการให้รางวัล แบบฝึกและสอน แบบสนับสนุนทางสังคม และแบบประชาธิปไตย ส่วนที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือแบบเผด็จการ

แผนภูมิที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬา (Basic Psychological Needs) (n=194)

จากแผนภูมิที่ 2 พบว่าการตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬาในแต่ละด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากเท่ากับ 4.22 อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านความรู้ความสามารถ ด้านการรับรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และการรับรู้อิสระในการตัดสินใจ ตามลำดับ

แผนภูมิที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จทางการกีฬา (Successful in Professional Soccer Players) (n=194)

จากแผนภูมิที่ 3 พบว่าการประสบความสำเร็จทางการกีฬาในแต่ละด้าน โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านรางวัลและควมมีชื่อเสียง ความรัก มุ่งมั่น และ ภาควมใจในกีฬาที่เล่น และการควบคุมตนเองเพื่อการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Interrelation Coefficient) ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	Y
X ₁	1.00			
X ₂	.349***	1.00		
X ₃	.529***	.534***	1.00	
Y	.455***	.445***	.427***	1.00

* p < .05, ** p < .01, *** p < .001

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกัน พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตั้งแต่ .349 ถึง .529

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรตาม (Y) พบว่า ตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .455 ถึง .427 ทุกตัวแปรมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเรียงความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรับรู้ความสามารถ (X₁) การรับรู้อิสระในการตัดสินใจ (X₂) และการรับรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (X₃) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .455, .445, และ .427 ตามลำดับ

การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์หาตัวพยากรณ์ และค่าดัชนี เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การประสบความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ (ดังตาราง 3)

ตารางที่ 4 การสร้างสมการถดถอยพหุคูณของการตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬา โดยใช้ตัวแปรพยากรณ์

ตัวแปรพยากรณ์	b	R	Adjusted R Square	F	P-value
a	1.598	0.556	.299	28.388	.001**
การรับรู้ความสามารถ (X_1)	.287				
การรับรู้อิสระในการตัดสินใจ (X_2)	.238				
การรับรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (X_3)	.129				

จากตารางที่ 4 พบว่า สมการถดถอยพหุคูณการตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬา ที่สร้างได้เป็นสมการเชิงเส้น ($F = 28.388$, $p = .001$) โดยมีอำนาจจำแนกในการพยากรณ์ปรับปรุงร้อยละ 29.90 โดยมีสมการพยากรณ์ดังนี้ ($X_1 = .287$), ($X_2 = .238$) และ ($X_3 = .129$) ตามลำดับ เมื่อทดสอบสัมประสิทธิ์การถดถอยกับการประสบความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Y) (ดังตารางที่ 4)

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้ตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวเป็นตัวแปรพยากรณ์การประสบความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ โดยรวม

การตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬา	b	SE.b	β	t	P-value
การรับรู้ความสามารถ (X_1)	.287	.070	.293	4.103	.001**
การรับรู้อิสระในการตัดสินใจ (X_2)	.238	.061	.277	3.874	.001**
การรับรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (X_3)	.129	.082	.124	1.563	.120

$R = 0.587$, Adjusted R Square = .327, $F = 19.793$, $p = > .05$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 5 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่สามารถพยากรณ์การประสบความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Y) จำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้ความสามารถ (X_1) และ การรับรู้อิสระในการตัดสินใจ (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .287 และ .238 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 1 ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (X_3) จึงไม่นำไปวิเคราะห์หาอำนาจการพยากรณ์

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้ตัวแปรการรับรู้ความสามารถ (X₁) และ การรับรู้อิสระในการตัดสินใจ (X₂) เป็นตัวแปรพยากรณ์การประสบความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Y)

การตอบสนองความต้องการพื้นฐาน ทางการกีฬา	b	SE.b	β	t	P-value
a	1.765	.293		6.033	.001
การรับรู้ความสามารถ (X ₁)	.334	.063	.341	5.284	.001
การรับรู้อิสระในการตัดสินใจ (X ₂)	.280	.055	.326	5.057	.001
Adjusted R Square = .293, F = 25.573, p = < .01					

จากตารางที่ 6 การรับรู้ความสามารถ (X₁) และการรับรู้อิสระในการตัดสินใจ (X₂) เป็นตัวพยากรณ์ความสำเร็จการประสบความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Y) มีค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ 1.765 มีค่าของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบเท่ากับ .334 และ .280 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .341 และ .326 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าอำนาจจำแนกร้อยละ .293 นั้นหมายความว่า การประสบความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ จะเปลี่ยนไป จะเพิ่มขึ้น หรือลดลงก็ตาม จะดีขึ้นหรือแย่ลงก็ตาม เป็นผลมาจากการรับรู้ความสามารถ และการรับรู้อิสระในการตัดสินใจ ร้อยละ 29.30 % ส่วนที่เหลืออีก 70.70 % มาจาก ปัจจัยอื่น เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของสัมประสิทธิ์ถดถอย พบว่า การรับรู้ความสามารถ (X₁) และการรับรู้อิสระในการตัดสินใจ (X₂) มีอิทธิพลกับความสำเร็จการประสบความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจากตารางที่ 8 สามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ ความสำเร็จการประสบความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ในรูปคะแนนดิบและในรูปคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$Y' = 1.765 + .334X_1 + .280X_2$$

$$Z' = .341Z_1 + .326Z_2$$

อภิปรายผล

1. รูปแบบการฝึกสอนกีฬากับความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอล พบว่า รูปแบบการฝึกสอนของผู้ฝึกสอนทั้ง 5 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบประชาธิปไตย ช่วยสร้างบรรยากาศที่เปิดโอกาสให้นักกีฬาได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งส่งเสริมความรับผิดชอบและความเป็นทีม เป็นกระบวนการที่ผู้ฝึกสอนเปิดโอกาสให้นักกีฬาได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกซ้อมและการแข่งขัน เช่น การกำหนดเป้าหมาย การเลือกวิธีการฝึก หรือการแก้ไขปัญหาในทีม วิธีการนี้ช่วยเสริมสร้างความรับผิดชอบส่วนบุคคล เนื่องจากนักกีฬารู้สึกว่าตนเองมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของทีม ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาความมั่นใจในตนเองและการตัดสินใจที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม การใช้รูปแบบประชาธิปไตยจำเป็นต้องคำนึงถึงสมดุลระหว่างการเปิดโอกาสให้นักกีฬาแสดงความคิดเห็นและการควบคุมสถานการณ์ของผู้ฝึกสอน หากปล่อยให้ นักกีฬามีอิสระมากเกินไป อาจเกิดความสับสนหรือความขัดแย้งภายในทีมได้ ดังนั้น ผู้ฝึกสอนต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการทีมและปรับตัวตามบริบทของนักกีฬา และเป้าหมายการแข่งขัน รูปแบบการฝึกและสอนมีความสำคัญเช่นกัน โดยรูปแบบนี้เน้นการให้คำแนะนำเชิงเทคนิค และการพัฒนาทักษะเฉพาะด้านของกีฬา ผู้ฝึกสอนที่เน้นการฝึกและสอนอย่างเป็นระบบและมีแผนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีแนวโน้มที่จะช่วยให้นักกีฬาสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ งานวิจัยของ Horn (2002)¹⁶

สนับสนุนแนวคิดนี้ โดยชี้ว่าการฝึกสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะและการให้คำแนะนำที่ชัดเจนสามารถเพิ่มความสามารถของนักกีฬาในการตอบสนองต่อสถานการณ์การแข่งขันและการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ได้ นอกจากนี้ การศึกษาของ Lyle (2002)¹⁷ ยังระบุว่าการฝึกสอนที่มีความชัดเจนและสอดคล้องกับระดับความสามารถของนักกีฬาจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางกายภาพและจิตวิทยาของนักกีฬาในระยะยาว การฝึกสอนที่เน้นการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาและสนับสนุนให้นักกีฬาได้รับการยอมรับ ทำให้สามารถพัฒนาทักษะและจิตใจได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลต่อความสำเร็จในด้านกีฬาอย่างชัดเจน สอดคล้องกับทฤษฎีที่ชี้ให้เห็นว่าการสร้างความมั่นใจและการมีส่วนร่วมของนักกีฬาจะช่วยเพิ่มแรงจูงใจภายใน และส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานและผลลัพธ์ทางกายภาพ สอดคล้องกับงานของ Smith, Smoll, และ Cumming (2007)¹⁸ งานวิจัยนี้ศึกษาผลของสภาพแวดล้อมในการสร้างแรงจูงใจจากผู้ฝึกสอนต่อความวิตกกังวลทางการกีฬาของนักกีฬา พบว่าการฝึกสอนที่เน้นการสนับสนุนทางสังคมและรูปแบบชมเชยหรือเน้นการให้รางวัล ช่วยลดความวิตกกังวลและเพิ่มความพึงพอใจของนักกีฬามีบทบาทสำคัญเช่นรวมถึงการสอนที่ชัดเจนและการให้การสนับสนุนจากผู้ฝึกสอน เช่น การให้คำแนะนำเชิงเทคนิคและจิตวิทยา มีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะและสร้างแรงจูงใจเชิงบวกในระยะยาว เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของนักกีฬา การฝึกสอนในลักษณะนี้เน้นการเสริมสร้างแรงจูงใจในนักกีฬาผ่านการให้รางวัลและการยกย่องความสำเร็จ โดยงานวิจัยของ Deci และ Ryan (2000)¹⁹ สนับสนุนว่าการเสริมแรงจูงใจภายใน เช่น การได้รับการยอมรับจากผู้ฝึกสอนหรือเพื่อนร่วมทีม ส่งผลให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจในตนเองและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักกีฬาได้ งานของ Chelladurai และ Saleh (1980)⁸ ยังชี้ให้เห็นว่าการฝึกสอนที่เน้นการให้รางวัลช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน ทำให้นักกีฬามีความมั่นใจในความสามารถของตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ Kathleen T. Mellano et al. (2022)²⁰ ยังพบว่าการชมเชยและการเสริมแรงเชิงบวกจะช่วยกระตุ้นให้นักกีฬามุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองและส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ฝึกสอนและนักกีฬา ซึ่งจะช่วยลดความเครียดและเพิ่มความพึงพอใจในระยะยาว นอกจากนี้ รูปแบบเผด็จการ ซึ่งอาจอธิบายได้ว่าการสร้างระเบียบวินัยและความชัดเจนในคำสั่งสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในระยะสั้นได้ (Lyle, 2002)¹⁷ ผู้ฝึกสอนแบบเผด็จการมีบทบาทสำคัญในความสำเร็จด้านกีฬา โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ต้องการการควบคุมและความชัดเจนในกระบวนการฝึกซ้อมและการแข่งขัน รูปแบบนี้มุ่งเน้นการตัดสินใจจากผู้ฝึกสอนเพียงผู้เดียว โดยใช้อำนาจในการกำหนดเป้าหมาย วิธีการฝึก และกลยุทธ์การแข่งขันอย่างเข้มงวด (Weinberg & Gould, 2023)²¹ ซึ่งช่วยลดความคลุมเครือและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของทีมในระยะสั้น การใช้รูปแบบนี้เหมาะสมในสถานการณ์ที่ทีมต้องการความเร่งด่วน ความเป็นระเบียบ หรือการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เช่น ในช่วงการแข่งขันที่มีความกดดันสูง รูปแบบเผด็จการยังช่วยให้นักกีฬามีสมาธิและมุ่งมั่นในเป้าหมายที่ชัดเจน เนื่องจากผู้ฝึกสอนให้คำสั่งที่แน่นอนและไม่เปิดโอกาสให้มีข้อโต้แย้งหรือความสับสน วิธีการนี้ส่งผลดีต่อทีมที่นักกีฬายังขาดประสบการณ์หรือในกลุ่มที่ต้องการสร้างความวินัยอย่างเคร่งครัด²² อย่างไรก็ตาม การใช้รูปแบบนี้ในระยะยาวอาจส่งผลเสียต่อแรงจูงใจภายในของนักกีฬาและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ฝึกสอนและนักกีฬา หากขาดการสื่อสารหรือการให้กำลังใจในเชิงบวก ดังนั้น การฝึกสอนแบบเผด็จการจึงมีประโยชน์ในบริบทเฉพาะ เช่น การเตรียมทีมสำหรับสถานการณ์ที่ต้องการความเข้มงวดและการตัดสินใจอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม ผู้ฝึกสอนควรมีความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการฝึกสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และลักษณะเฉพาะของนักกีฬา เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบด้านลบที่อาจเกิดขึ้น งานวิจัยนี้ให้กรอบการทำงานสำหรับพฤติกรรมของผู้ฝึกสอน โดยเน้นถึงความสำคัญของรูปแบบการฝึกสอนที่ปรับเปลี่ยนตามบริบทของการแข่งขันและระดับนักกีฬา โดยแสดงให้เห็นว่าผู้ฝึกสอนที่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการเป็นผู้นำและการฝึกสอนตามสถานการณ์มีแนวโน้มที่จะนำทีมไปสู่ความสำเร็จมากกว่า นอกจากนี้ ยังมีส่วนช่วยลดระดับความเครียดและความกดดันที่เกิดขึ้นภายในทีมและเพิ่มความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ฝึกสอนและนักกีฬา รวมถึงในกลุ่มนักกีฬาด้วยกันเอง ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการสร้างความเป็นทีม (team cohesion) นักกีฬาที่มีส่วนร่วม

ในการตัดสินใจมักจะมีแรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) สูงขึ้น เนื่องจากพวกเขารู้สึกว่าความคิดเห็นและความพยายามของพวกเขา มีคุณค่าในทีม ส่งผลให้เกิดการพัฒนาและความสำเร็จทางการกีฬาในระยะยาว

2. ความสัมพันธ์การตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬาที่มีความสัมพันธ์กับการประสบความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอล พบว่า ด้านการรับรู้ความสามารถ การรับรู้อิสระในการตัดสินใจ และการรับรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสำเร็จทางการกีฬาของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยเรียงจากมากไปหาน้อย .455, .445, และ .427 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ความสามารถเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จมากที่สุด เนื่องจากนักกีฬาที่เชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง จะมีแรงจูงใจและความพยายามที่มากขึ้นในการบรรลุเป้าหมาย²³ การรับรู้อิสระในการตัดสินใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้นักกีฬาสามารถปรับตัวและวางแผนการเล่นได้อย่างยืดหยุ่นตามสถานการณ์ ทำให้มีประสิทธิภาพในการแข่งขันที่สูงขึ้น ส่วนการรับรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เช่น เพื่อนร่วมทีมและผู้ฝึกสอน ช่วยเสริมสร้างความเป็นทีมและความร่วมมือที่ดี ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของความสำเร็จในกีฬาแบบทีม²⁴ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับทฤษฎีการกำหนดตนเอง ทฤษฎีความมุ่งมั่นในตนเอง (Self-Determination Theory) ที่ระบุว่า การตอบสนองความต้องการพื้นฐานด้านความสามารถ (competence) ความเป็นอิสระ (autonomy) และความสัมพันธ์ (relatedness) มีผลโดยตรงต่อแรงจูงใจภายในและความสำเร็จในกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงกีฬา¹⁹ ผู้ฝึกสอนจึงควรให้ความสำคัญกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนความต้องการเหล่านี้ เพื่อส่งเสริมศักยภาพและความสำเร็จของนักกีฬาในกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงกีฬา ฟุตบอลในฐานะกีฬาประเภททีมที่ต้องการการตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานเหล่านี้อย่างชัดเจน เพื่อเสริมสร้างทั้งประสิทธิภาพส่วนบุคคลและทีมโดยรวม เช่น นักกีฬาที่รู้สึกว่าตนเองมีทักษะและสามารถปฏิบัติงานได้ดีจะมีความมั่นใจและมีแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การฝึกซ้อมที่ให้เป้าหมายที่ชัดเจนและความท้าทายที่เหมาะสมสามารถช่วยให้นักกีฬาฟุตบอลรู้สึกถึงความก้าวหน้าและความสำเร็จ เช่น การตั้งเป้าหมายการเพิ่มความแม่นยำในการยิงประตู หรือการพัฒนาความเร็วในการเล่น²² เช่น นักกีฬาที่ได้รับโอกาสในการตัดสินใจหรือเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์และวิธีการฝึกจะรู้สึกมีส่วนร่วมและมุ่งมั่นในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน ตัวอย่างเช่น การให้โอกาสนักฟุตบอลเลือกบทบาทในทีมที่ตรงกับความถนัดหรือมีอิสระในการตัดสินใจในสถานการณ์เฉพาะหน้าในสนามแข่งขัน การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในทีม เช่น การสนับสนุนระหว่างเพื่อนร่วมทีมและการได้รับกำลังใจจากผู้ฝึกสอน ส่งผลให้เกิดความผูกพันและความเป็นหนึ่งเดียวในทีม ซึ่งช่วยสร้างความสามัคคีและพัฒนาความสามารถในการเล่นเป็นทีม (team cohesion) ที่มีความสำคัญในกีฬาฟุตบอล²⁴ ดังนั้น ผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลควรออกแบบการฝึกซ้อมและบริหารทีมให้ตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานทั้ง 3 ด้านนี้ เช่น การสร้างโอกาสให้นักกีฬาได้รับความท้าทายที่เหมาะสม มีอิสระในการแสดงความคิด สร้างบรรยากาศที่ดี ส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อเพิ่มแรงจูงใจภายในและส่งเสริมความสำเร็จของนักกีฬาในระยะยาว

3. พยากรณ์การตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬากับความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ พบว่า การรับรู้ความสามารถ และการรับรู้อิสระในการตัดสินใจ ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถพยากรณ์ความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (Adjusted R Square = .293, F = 25.573, p = < 0.001) แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ความสามารถ และการรับรู้อิสระในการตัดสินใจ ทั้ง 2 รูปแบบ มีบทบาทสำคัญในการสร้างและส่งเสริมความสำเร็จของนักกีฬาในระดับอาชีพ โดยเฉพาะการรับรู้ความสามารถ และการรับรู้อิสระในการตัดสินใจ โดยสอดคล้องกับทฤษฎี Self-Determination Theory (SDT) ของ Deci และ Ryan (2012)²⁵ ซึ่งระบุว่าความต้องการพื้นฐานด้านการรับรู้ความสามารถ และการรับรู้อิสระในการตัดสินใจ เป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมแรงจูงใจภายในและพฤติกรรมที่มุ่งสู่ความสำเร็จ การรับรู้ความสามารถช่วยสร้างความมั่นใจและกระตุ้นให้นักกีฬาที่มีความพยายามพัฒนาทักษะ เช่น การควบคุมบอลและการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ ในขณะที่การรับรู้อิสระส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพในสนามแข่งขัน การศึกษาของ Vansteenkiste et al. (2020)²⁶ ชี้ให้เห็นว่าความพึงพอใจในความต้องการ

พื้นฐานช่วยเพิ่มแรงจูงใจภายในและความมุ่งมั่นระยะยาวของนักกีฬา นอกจากนี้ งานวิจัยล่าสุดของ Robazza et al. (2023)²⁷ ยังเน้นว่าการสนับสนุนจากผู้ฝึกสอนในเรื่องการให้โอกาสนักกีฬาดัดสินใจและการจัดการฝึกซ้อมที่เหมาะสมสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขันได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในกีฬาฟุตบอลที่ต้องการทั้งความคิดสร้างสรรค์และความแม่นยำทางเทคนิค การสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการรับรู้ความสามารถและการรับรู้อิสระจึงเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนานักกีฬาฟุตบอลในระดับอาชีพ^{25, 26, 27} นอกจากนี้ การศึกษาของ Alonso-Gonzalez et al. (2017)⁴ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารของผู้ฝึกสอนและการตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางการกีฬาของนักกีฬาในฟุตบอล โดยพบว่าการสนับสนุนความเป็นอิสระจากโค้ชมีผลบวกต่อความพึงพอใจในความต้องการของนักกีฬา เช่น การรับรู้อิสระในการตัดสินใจ การรับรู้ความสามารถ และการรับรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

สรุปผลการวิจัย

ผลการอภิปรายชี้ให้เห็นว่า รูปแบบการฝึกสอนกีฬา เช่น รูปแบบประชาธิปไตย การฝึกและสอน การสนับสนุนทางสังคม การให้รางวัล และแบบเผด็จการ ต่างมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในระดับที่แตกต่างกัน โดยรูปแบบประชาธิปไตยช่วยเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบ ส่วนรูปแบบฝึกและสอนเน้นพัฒนาทักษะเฉพาะทางอย่างเป็นระบบ ขณะที่รูปแบบให้รางวัลและสนับสนุนทางสังคมช่วยลดความเครียดและเพิ่มแรงจูงใจภายใน ในขณะที่รูปแบบเผด็จการเหมาะกับสถานการณ์ที่ต้องการความเด็ดขาดและวินัยสูง โดยต้องใช้อย่างเหมาะสมเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบเชิงลบ นอกจากนี้ ยังพบว่าการตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานทางการกีฬา ได้แก่ การรับรู้ความสามารถ การรับรู้อิสระ และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับความสำเร็จของนักกีฬา โดยเฉพาะการรับรู้ความสามารถและอิสระในการตัดสินใจ ซึ่งสามารถพยากรณ์ความสำเร็จได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับทฤษฎี Self-Determination Theory ที่ระบุว่าความพึงพอใจในความสามารถและอิสระจะส่งเสริมแรงจูงใจภายใน ความมั่นใจ และพฤติกรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จในระยะยาว มีงานวิจัยในต่างประเทศ พบว่า การฝึกสอนที่เปิดโอกาสให้นักกีฬามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การได้รับการยอมรับ และการได้รับการสนับสนุนจากผู้ฝึกสอนส่งผลต่อประสิทธิภาพ ความสามัคคีในทีม และการพัฒนาศักยภาพนักกีฬาในระดับอาชีพอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ประยุกต์ใช้รูปแบบการฝึกสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมของนักกีฬา เช่น การรับฟังความคิดเห็นและการตัดสินใจร่วมกัน เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อให้เกิดความมั่นใจและแรงจูงใจในการแข่งขัน

1.2 ใช้การฝึกสอนที่ชัดเจนและมีแผนการพัฒนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้คำแนะนำเชิงเทคนิคที่สามารถช่วยพัฒนาทักษะและศักยภาพของนักกีฬาในระยะยาว

1.3 เสริมสร้างแรงจูงใจของนักกีฬาผ่านการชมเชยหรือรางวัล เพื่อกระตุ้นให้นักกีฬามุ่งมั่นและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

1.4 ปรับเปลี่ยนรูปแบบการฝึกสอนตามลักษณะและระดับของนักกีฬา เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทการแข่งขันและศักยภาพของนักกีฬาแต่ละคน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1.1 ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบของรูปแบบการฝึกสอนอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้มีการวิเคราะห์ เช่น รูปแบบการฝึกสอนที่เน้นการเสริมสร้างจิตวิทยาเชิงบวก หรือรูปแบบการฝึกสอนที่ปรับตามบุคลิกภาพของนักกีฬาแต่ละคน

1.2 วิเคราะห์ปัจจัยอื่นที่อาจมีผลต่อความสำเร็จของนักกีฬา เช่น ปัจจัยทางจิตวิทยา แรงจูงใจภายใน ปัจจัยทางสังคมและครอบครัว รวมถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจ

1.3 ศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระยะยาวในความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการฝึกสอนกับความสำเร็จของนักกีฬาในระดับอื่น ๆ เช่น ระดับเยาวชนหรือระดับสมัครเล่น

1.4 ใช้การวิจัยเชิงทดลองในการเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการใช้รูปแบบการฝึกสอนต่าง ๆ เพื่อหาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับวิธีการที่ดีที่สุดในการพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาในบริบทที่หลากหลาย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณสมาคมกีฬาฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้จัดการทีมของทีมในสังกัดสโมสรฟุตบอลอาชีพ ผู้ฝึกสอน และนักกีฬาฟุตบอลอาชีพทุกท่าน ในการอนุเคราะห์สถานที่สำหรับเก็บข้อมูลวิจัย และขอขอบคุณผู้ช่วยวิจัย และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัย ในครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

1. Wooden J, Jamison S. Wooden on leadership. New York: McGraw-Hill; 2005.
2. Bunweerabut S. Sports Psychology. Chonburi: Chonburi Press; 1998.
3. Tongprasert W, Vongjaturapat N, Piyapimonsit C. Path analysis of coaching styles, basic psychological needs and intrinsic motivation effect to success in sports. J Sports Sci Technol. 2013;13(2):101-114.
4. Alonso-Gonzalez A, Alamo-Hernandez P, Peris-Ortiz M. Guardiola, Mourinho and Del Bosque: Three different leadership and personal branding styles. In: Sports management as an emerging economic activity. Cham: Springer; 2017. p. 329-44
5. Pituwong P. Doctor Mau Mouths Off. Bangkok: AA Paper and Stationery; 2007.
6. Kunnara S, Theerasorn S. Development of a Competency Assessment Tool for Professional Football Coaches in the Thai League. J Health Phys Educ Recreat. 2020;46(2):318-28.
7. Leo FM, Sánchez-Miguel PA, Sánchez-Oliva D, Amado D, García-Calvo T. Analysis of cohesion and collective efficacy profiles for the performance of soccer players. J Hum Kinet. 2013;39(1):221-9. Available from: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC3916931/>
8. Chelladurai P, Saleh SD. Dimensions of leader behavior in sports: Development of a leadership scale. J Sport Psychol. 1980;2(1):34-45.
9. Chelladurai P, Carron AV. Athletic maturity and preferred leadership. J Sport Exerc Psychol. 1983;5(4):371-80.
10. Chelladurai P. Discrepancy between preferences and perceptions of leadership behavior and satisfaction of athletes in varying sports. J Sport Psychol. 1984;6:27-41.
11. John M. The most successful coach in NCAA history. Arkansas: University of Arkansas Press; 1986.
12. Sraphak N. The Role and Duties of Sports Coaches in the Development of Sports in Sports Schools. Available from: <http://202.143.140.82/twisute/nitipan/p=108>. Educ Psychol Meas. 1999;30(3):607-10.
13. Krejcie RV, Morgan DW. Determining sample size for research activities. Educ Psychol Meas. 1970.

14. Ng JY, Lonsdale C, Hodge K. The Basic Needs Satisfaction in Sport Scale (BNSSS): instrument development and initial validity evidence. *Psychol. Sport Exerc.* 2011;12(3):257-64.
15. Choosakul C, Julvanichpong T. Structural relationship of mental toughness factors in contact sports. Bangkok: Sports Research and Development Division, Sports Authority of Thailand; 2010.
16. Horn TS. Coaching effectiveness in the sports domain. In: Horn TS, editor. *Advances in sport psychology*. 2nd ed. Champaign, IL: Human Kinetics; 2002. p. 309-54.
17. Lyle J. *Sports coaching concepts: A framework for coaches' behaviour*. London: Routledge; 2002.
18. Smith RE, Smoll FL, Cumming SP. Effects of a motivational climate intervention for coaches on young athletes' sport performance anxiety. *J Sport Exerc Psychol* [Internet]. 2007;29(1):39–59. Available from: <http://dx.doi.org/10.1123/jsep.29.1.39>
19. Deci EL, Ryan RM. The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychol Inq.* 2000;11(4):227-68.
20. Mellano, K. T., Horn, T. S., & Mann, M. Examining links between coaching behaviors and collegiate athletes' burnout levels using a longitudinal approach. *Psychol. Sport Exerc.* 2022, 61: 102189. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2022.102189>
21. Weinberg, R. S., & Gould, D. *Foundations of sport and exercise psychology*. Human kinetics, 2023.
22. Horn, T. S. *Adv Sport Psychol*. Human kinetics, 2008.
23. Deci EL, Ryan RM. *Intrinsic motivation and self-determination in human behavior*. Springer Science & Business Media, 2013.
24. Guay, F., Boggiano, A. K., & Vallerand, R. J. Autonomy support, intrinsic motivation, and perceived competence: Conceptual and empirical linkages. *Pers Soc Psychol Bull*, 2001, 27.6: 643-650.
25. Deci EL, Ryan RM. Self-determination theory. *Handbook of theories of social psychology*, 2012, 1.20: 416-436.
26. Vansteenkiste, M., Ryan, R. M., & Soenens, B. Basic psychological need theory: Advancements, critical themes, and future directions. *Motiv Emot*, 2020, 44.1: 1-31.
27. Robazza, C., Sivilli, P., Bortoli, L., & Ruiz, M. C. Perfection behind the whistle: perfectionism and perceived performance in soccer referees. *Heliyon*, 2023, 9.12.